

פרשת בהעלותך

ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם... ויאמרו ... למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במעדו בתוך בני ישראל (ט, ו-ז)

ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא; ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במעדו בתוך בני ישראל

שאלתם של האנשים הטמאים אינה מובנת, לכאורה, כי מה היא הטענה "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במעדו", והלא הם היו טמאים וידעו שזו הסבה שנגרעו?

שמעתי מידידי ר' אפרים אשקלון, שאפשר לישב על פי באורו של האריז"ל לפסוק "וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת" (דבריםכא, כב), אותו אמר בהלכות רבו, רבי משה קורדובירו, מחבר הספר "תמר דבורה": וכך אמר, "וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת", כלומר, אם ראית צדיק יסוד עולם נפטר, ואתה תמה, מדוע הוא הומת, היעלה על הדעת שמפאת עברות שעשה הומת?! על כך אומרת לנו התורה: "ותלית אותו על עץ", כלומר את הסיבה למות של הצדיק יש לתלות וליחס לחטא עץ הדעת, שבגלל חטאו של אדם הראשון, נגזרה מיתה על האנושות כלה.

ואף האנשים הללו שנטמאו לנפש אדם, שהיו נושאי ארון יוסף לדעת רבי יוסי הגלילי, או מישאל ואליצפן שפנו את נדב ואביהוא מהמשכן לדעת רבי עקיבא (סכה כה ע"א), וטענו: "למה נגרע" ידעו את הסיבה שהם נגרעים מהקרבת הקרבן, אלא טענו "אנחנו טמאים לנפש אדם", כלומר לנפש אדם הראשון, שבגלל חטאו בעץ הדעת מתו יוסף הצדיק, או נדב ואביהוא, כי בודאי לא בחטאם מתו, אסכן, קבלו, מדוע מעשיו של אדם הראשון צריכים לגרם לנו שלא נוכל להקריב את הפסח במעדו?

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א